

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen e lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelben. Ára évi nyolcra 3 ft. o. 6.

Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-5r 7 kr., 2-6 kr., 3-8 kr. o. 6. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

A „nyilte” cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Könyvtárca, STEIN J. könyvkereskedése.

Kolozsvár, február 3.

(D.) A megyei bizottságok az erdélyi részek törvényhatóságaihoz már megtartattak, s mindenféle a választók összeírása van folyamatban.

Ha a kiküldött összeírók s központi bizottságok kellő erélyvel járnak el, s munkálkodásokat szorgalom által gyorsítják, remélhet, hogy e hó 20-ig a választások végrehajthatók, s a mint előre föltettük volt, február hava nem telik el úgy, hogy a királyságunk országgyűlése törvényesen ki ne egészítettessék.

Az erdélyi képviselő megjelensével a magyar országgyűlés teljesleg visszanyerendi illetékességét akkor is, ha Horvátország képviselőinek megküldésével késnek, mert a szorosabb egység fogalmában csak az erdélyi részek tartoznak bele, Horvátország, mint társország állván történelmileg Magyarország mellett, míg Erdély ily társország soha sem vala.

Erdély soha sem képezett a legrégibb időben külön országot. Az ő Dacia határai nemcsak e kis területet foglalták magukban, s a dákokat megsemmisített Trájan provincia nem az erdélyi határok közt körvonalozódott. Ez idők után pedig ez erdős vidék kőbor néptörzsek tanyája volt, melyeknek fejei, mint a byzanci császárok hűbéresei tarták fenn magukat.

Ott hospodároskodott Gelu az oláhok élén, nomád népek hazája alig terjedvén túl Kolozs- és Dobokamegye határain; ott tula Marosvölgyén vezérkedett Glád, egy kis bolgár tömeg fölött, szintén hűbérese a keleti császároknak; ott észak-keleten éltek a székelyek saját rabonbányaik alatt függetlenül; amott Nagy-Várad környékén a kazárok Mén Maroth alatt stb. Hogy az ország mily vadon volt, eléggé mutatja az, hogy Tuhut magyarjai csak egy római vármotort leltek itt, nagy erdőség között, a melyet még lakhatóvá lehetett tenni, s ez volt a mai Gyula-Fehérvár.

Mi lehetett akkor Erdély kulturai helyzete, midőn még a Maros e ronavölgyét is erdő borította, s midőn a legkitünőbb erdő és épület egy római vármotort vala.

A népek itt nomád életet éltek, mint Amerikában az indusok; a hunnok invadálai visszatértek, s Attila ő birodalmát helyre állították, a keleti császárok hatalmát megtörték, s alkották azon magyar királyságot, melynek megalapítása után pár század múlva „három tenger partvirányi vetettek határait.”

A magyar királyság ő rendszer szerint nagyobb közigazgatási területekre levén felosztva; az erdélyi részek, a mint akkor a Királyhágón inneni részt nevezték, szintén ily beosztás alatt állottak. A székely helyhatósági terület, mint e nemzeti első felvétel utáni birtoka, külön állott saját grófja, a szászok saját comese, s a megyék külön saját vajdájuk alatt mind közvetlenül függvén a királyi tanácsától, s főtörvényszékek a királyi curia levén. Erdélyben csak az első felhívási törvényszékek közössége sem volt meg; erdélyi részeknek éppen azért nevezetett, mert csak részeket, s nem egészet képeztek.

A magyar királyság két részre szakadván, a keleti rész külön fejedelmet választott, és itt kezdődött Erdély országos élete, mialatt a fejedelmek a linzi, bécsi s nicolsburgi békekötésekből láthatólag mindig elismerték Erdélynek a magyar királyság alá tartozását. Ez idő alatt nőtt ki magát Erdély királyi táblája, mint közös első felebbezési törvényszék, de még ez ellenében is a szászok a lehetőleg védette régi helyhatósági autonómiáját, s csak a fejedelmi tanács, s későbbi gubernium volt az, mely egészen országos közeggé megalapulni képes vala, s hogy erre is mily feltételek voltak a külön helyhatósági „részek” mutatja az, hogy folytonosan fentartják ezen legfőbb hatóságok összealkotásában ezen részek főbb nemzetiégeinek résztvevő befolyását.

A mi országos átalakulás, tehát a magyar királyság szétszakadása folytán történt, az a magyar jog, és köztörvényem következménye, az a honalkotó magyar nemzet politikai történelme volt; s a mily jogala-

pon megtörténhetett az, hogy a honalkotó nemzet két részre szakadt, ugyanazon jog-alapon történt annak viszont egyesülése, s a mennyire történeteszerű hivatkozás történhetik egy utóbb létezett külön Erdélyre, épp oly törvényszerű a hivatkozás a magyar királyság ő eredeti egységének visszaállítására, melyet nem rendes idők alkotása, hanem nemzeti pártviszály, s a nemzeti, vagy idegen dinasztia kérdése szakított vala meg.

A magyar állam sorsa felett soha sem határozhatott más tényező, mint a korona és a nemzet. A nemzet és korona közti viszály részre szaggatta az országot, de a nemzet és korona közti egyetértés azt egyesítette, és össze fogja egy államéletben tartani.

Isten őrizze meg Erdélyt azon nomád sorstól, a minőben ezt a magyarok találták. Ők egy vadont hódítottak meg, melynek legtermőbb vidékeit is erdő borította; ő európai nagyhatalmasságot alapítottak egy kietlen tartományból, hol apró erőtelennéptörzsek a civilizáció befolyására minden képessé nélkül vasallokként lakoztak, egymással kiisszerű törzsesatározásokat folytatva, mint ma Ázsia vad népei a kabylok, berberrek, arabok.

Avagy lehetett-e itt másképp, a hol székely, tót, bolgár, vlakk, kazár megannyi külön kis uralkodást képezett, akkora területen, mely együttvéve is egy királyságnak sem lehetett igen nagy.

A magyar királyságot megalapítván a magyar nemzet, e területet az európai államrendszerbe bevonta, azt évezreden át vérrel s helyes politikájával fenntartotta; pártok miatt megszakadt, s pártviszályok megszünése után egyesült. Ki hozhatja kétségbe a történelmi jog és politika e természetes folyamát.

Most ott állunk, hogy ez egyesülés megvalósításánál az államegység célszerűsége mellett atyáink bölcsesség-követ keres-sük meg és fedezzük fel, a kik királyságunk egysége mellett ezen királyság heterogen nemzetiségeit oly helyes tapintattal meg tudták nyugtatni s kibékíteni.

A kunok nemzetiségi mozgalmát kivéve, a magyar királyok korában soha sem tudtunk nemzetiségi mozgalmakat. Oka az volt, mert már Szent István király kimutatta nagy tiszteletét s méltatását a külön nemzetiségek iránt, s mert az Európában páratlan helyhatósági rendszer jogai megfélelték az ő királyság összealkulása természetének, s éppen a magyar királyság volt egész Európában, mely éppen e helyhatósági jogok alkalmazása folytán a benn lakó nemzetiségeket nem absorbealta, sőt évezred folytán éppen oly jól kinőhették magokat a magyar nemzet mellett a többi nemzetiségek, úgy népszaporodási, mint kulturai tekintetben is, hogy ma a közös királyságnak egyaránt fontos tényezői s nemzetiségeket megsemmisíteni többé akarva sem lehetne.

Annai viszály után, mely két évtized óta királyságunk rendszeres tovább fejlődésnek utját állotta, ma kétszeresen fontos teendők várnak a koronára s országgyűlésre, és éppen itt van annak oka, a miért mindenki elismeri a mostani országgyűlést rendkívüli elhivatású.

Csoda-e, ha e helyzetben a követválasztások körül élénkebb mozgalom mutatkozik, mint valaha?

Személyes dicsvágygyal mérközik a megfontoló ész, s a közel átalakítás reményei miatt a küszködő önzés hivatalsomj, com-promitáló multak rehabilitátora törekvése, szóval ezer meg ezer érdek összejátszik egész azon apró hűségig, hogy valaki lehessen szerencsés a karzaton ragyogó szép szemek sugarait csillogó mentekötőjére vonni...

Ezen ezer meg ezer érdek, számítás és gyengeség daczára mégis úgy látjuk, hogy a közel választások felett az illető hatóságokban a nézetek igenis kezdenek tisztulni, s már kedvező jelenségek is vannak; így Küiküllő-megyében történt azon a bárándi követválasztáshoz hasonló eset, hogy két párt jelöltjei a jó egyetértés végett visszaléptek, s egy harmadikat fogadtak el; remélünk tehát, hogy a mérséklet és józanokosság máshol is kitisztítja annyira a nézeteket, hogy a választást hadjárattá nem teendik, s ott, a hol a szavazók nézete kettő között megoszlott, mind

a kettő félre áll egy harmadikért, kiben a pártok kibékülhetnek.

Tanul valánk mindannyian azon sajátlatos személyeskedésnek, melyet Udvarhelyszék két kitűnő férfa a követség kérdése fölött lapunk „nyilte”-ében folytatott, s mely tollharc csaknem komolyabb véget ért vala. Most azonban azon hazafias gondolat, hogy a székiesség, oly roppant választó tömeg, személykérdések miatt föl ne lármáztassék, s a választás a nehéz és komoly idők által követelt csöndben folyjon le, a két vitatkozó fél visszalépett egy harmadik, az irodalmi terén is ismert, jeles ügyvéd, Szolga Miklós részére.

A mint utóbbi háromszéki tudósításunkból olvasóink kivehették, ott is az élesen szembeálló személyi pártok egy keblű és hazai tekintély megnyerése által kívánnak pac-tálni.

Mindezek igen nemes és örvendeztető jelenségek, s szép politikai jellemre mutatnak, midőn hazánkiai személyes dicsvágyukat, ambíciójuk kérdéseit, s talán önértéket is aldozatul hozták azon magasabb cél-nak, hogy a heves választással tellegessé-gekre is könnyen átsapható pártharcot kikerüljék, s a képviselőket azon komoly csöndben választssák meg, melyet a mostani bizonytalan, valamint ugyan igérő, de semmit előre nem biztosító politikai helyzet követel.

Igen szép dolog volna, ha a választás most is azon szép renddel folya le, mint folyt a legutóbbi. Becsületére válnék ez a hatóságoknak, a képviselő jelölteknek, pártjaiknak, s az összes választó népségnek.

A tisztelgő küldöttségek ő Fel-ségeiknél.

Febr. 1-én d. n. 1/2, illetőleg 2 órakor mentek vége a küldöttségek hódolat-tiszteletéi a budai várpalotában. Az idevonatkozó szónoklatok és ezekre ő Felségeik legkegyelmesebb válaszai itt következnek:

Az országgyűlési küldöttség beszéde ő csász. kir. apostoli Felségéhez. Szónok Magyarország herczeg primása: s az összes választó népségnek.

Császári királyi Felség!

Felségednek hazánkat végtelentül boldogító is-méti megjelenése büszkes Magyarországnak fővárosában, újabb s legfényesebb tannbizonyosága ama atyai s királyi kegyelmének, melylyel Felséged nemzetünk és hazánk boldogítása iránt oly kitűnően viseltetik.

De kétszeresen boldogító jelen legmagasb hazánkiai megjelenése azért, mert Felséged atyailag meghallgatván a nemzet forró óhaját s kérelmét, hódolva tisztelt Hon Anyánk, Felséges királynénk társaságában kegyeskedett honunkba érkezni, óhajta várt alkalmat nyújtván a hon fainak, a hódoló tisztelet, hűséges ragaszkodás és forró szeretet ér-zelmeit iránta is örvendő kitüntetni.

Felséged eme legmagasabb kegyelmétől átha-tva az egybegyűlt hongyűlés, édes, egyszersmind mulhatlan kötelességének ismerte, Felségednek a legmélyebb hálaköszönet mellett jobbagyi büségét és hódolatát küldöttsége által bemutatni, s nekünk jutott a legmagasb szerencse, Felséged előtt a hongyűlés ebbeli érzelmeit tolmácsolni. Kegyeskedjék azokat szokott atyai kegyelmességével elfogadni, el-fogadni egyszersmind az egész hazánkban folyto-nosan hangzó ime szívés óhajást; Éljen a király!

Császár ő Felsége beszéde az or-szágyűlési küldöttséghez.

Örömmre szolgál, hogy az ország rendivel és képviselőivel ismét találkozhatom, s hogy ez alkalommal kérdésüket teljesítve, Felséges Hitvesemmel együtt jöbhettem körükbe.

Tekintsek ezt is újabb tannságul atyai sze-retetemenek, mely a nemzet teljesíthető óhajatainak valóításában találja legfőbb megnyugvását,

s jelölül azon élénk érdeklődésnek, melylyel nagyfontosságú működésük, s annak remélhető jó eredménye iránt viseltetem.

Ez eredményt a megoldás sok oldalú nehéz-ségei mellett is az erős akarat és kölcsönös biza-lom biztosíthatja.

Ha, — mint nem kétem. — Önöket is azon hit lelkesíti, hogy a körülmények helyes felfogásán alapult férfias eltökélés minden nehézséget leküzd, — ha a nemzet választottjai Fejedelmük örö-mel táplált bizalmát tényleg is viszonzozandják, — akkor bizonyosan sikertülni fog, mielőbb meg-közelíteniük ama célt, mely felé hazájok, s összes

népeim mellőzhetlen érdekében ösztönt egyetűlt erővel kell törekednünk.

Fogadják önök, és tudassák küldöikkel is szí-vélyes üdvözlétemet.

Az országgyűlési küldöttség beszé-de császárné ő Felségéhez!

Határtalan az öröm, kifejezhetlen a hála ez összes Magyarhonban, hogy Felségednek boldogító látogatásában egyik legforróbb, sőt végtelentül épődő óhaja teljesült: Rég s folytonosan kívánta s várta ugyanis a hű magyar nemzet, nyilnák mielőbb al-kalma Felséged iránt kegyeletét, hódoló tiszteletét, őszinte ragaszkodását és szeretetét az ország keblében színről színré kitüntetni. És ime Felséged meghallgatva a haza fainak hű óhaját és buzgó ké-relmét, teljesíteni s valóítani kegyeskedett a ben-nük folytonosan táplált boldogító reményt.

Méltóztassék Felséged eme kegyes leereszke-déseért, szeretetért elfogadni az összes nemzet leg-forróbb hálaköszönetét, melyet a hongyűlés általunk, mint küldöttei által, a legmélyebb tisztelettel jelen-teni szerencsételtük. Legyen Felséged kegyelmesen meggyőződve, miként magas ittlétét, legszebb, leg-boldogítóbb napjaink közé számítani és színtet nél-kül szívvel és szájjal óhajítani fogjuk: Éljen a Fel-séges királyné!

Ő Felsége a császárné és királyné, fehé-ryem magyar szabású díszöltözékben fogadja az or-szágyűlés küldöttségét s annak üdvözlétre követ-kező kegyteljes szavakkal válaszolt, tiszta szép ma-gyarsággal:

Szívem benső vágya teljesült, midőn Fel-séges férjemmel Magyarország fővárosában megjelen-hettem; mert őszinte vonzalommal s meleg rokon-szenvel viseltetem a nemes magyar nemzet iránt, és körben örömet idézőm.

Azért az országos főrendek és képviselők ezen szívélyes üdvözléte is igen kedves előttem, s azt azon hű óhajással viszonzom: hogy a Mindenható nagy, az ország határain is túl terjedő, borderejű működésüket legdúsabb áldásaival kísérje. A Felséges Fejedelem-Asszonyoknak ezen ép oly szív-igéző női bájjal, mint királyi méltósággal, és a legtisztább magyar hangzattal elmondott leg-kegyelmesebb szavait a mélyen megfagott szívek legbensőbbjéből kitörő, színtni nem akaró éjlenek-kel kísérték a küldöttség tagjai, s a lelkesültség legmagasabb érzelmeivel bagyták el a királyi termet.

Pestváros küldöttségének beszéde császárné ő Felségéhez; szónok a pest-városi polgármester.

Felséges császárné és királyné!

Legkegyelmesebb Asszonyunk! A testvér-fővárosok lakói legnagyobb mérv-ben érzik magukat boldogottnak most, midőn Fel-séges Fejedelmünköt, legkegyelmesebb Asszony-nkat körükben hódolatlilejesen tisztelhetni szerencsé-jük van.

Nemzetünknek oly sokszor volt már alkalma Felségednek legkegyelmesebb hajlamairól meggyő-ződni, miszerint Felségedet méltán nevezhetjük a haza Védasszonyának.

Fogadjá Felséged legmélyebb hálánkat s kö-szönetünket azon kegyességért, hogy legmagasabb látogatásával hű magyarjait, a ezek között különö-sen a testvér-főváros lakosságát megörvendeztetni méltóztatott, s engedje, hogy mi, mint Pest városá-nak képviselői és küldöttei, közönségünk egyetemes ér-zületét e rövid mondattal fejezhessük ki: „Éljen boldogul és sokáig a mi szeretett és imádott ki-rálynénk!”

Császárné ő Felsége Pestváros küldöttségének következőleg méltóztatott válaszolni magyar nyelven:

Örvendek, hogy alkalmam van kijelentetni Pest városa lakosainak:

miként Felséges Férjem iránt ismételve tanu-sított hű ragaszkodásuk szívélyes nyilvánulásait legkedves emlékeim közé sorolom.

Tudassák ezt önök küldöikkel, s legyenek meggyőződve, hogy szép városuk mindinkább remélhető fel-virágzását különös részvétellel kísérendem.

Budaváros polgármesterének be-széde császárné ő Felségéhez:

Cs. s. kir. Felség!

Legkegyelmesebb Asszonyunk! Legmélyebb hódolattal, s leghűbb ragaszkodással közelít Buda fővárosának küldöttsége Fel-séged legmagasb személyéhez, kijelentendő az egész lakosság legbensőbb s határtalan örömet, hogy Felségedet falai között s az ország királyai ősi la-kában legmélyebb alázattal tisztelhetni. Ez esemény, mely ő Budapest legszerecséséb

napjai emléket újra felkelti, jövője feletti reményeit is derültebb színbe ölteti: mert Felséged mint Felséges Urunk házi boldogságának őrangyala, s a trónörökös életének s szívbeli erőneinek neműje, e haza szeretetének s hűségének mindenkor legbájosabb, legkegyelmesebb ápolója leendő.

Mi tehát Felséged legmagasb kegyébe magunkat s küldöinket ajánlván, Istennel minden áldását Felségedre, Felséges Urunkra, s Felségtek kegyteljes gyermekeire buzgó imáinkkal kikérni meg nem szünendünk.

Éljenek Felségtek!

Császárnő Felsége Budaváros küldöttségének hasonlóképp magyarul a következő választ adni kegyeskedett:

Régóta táplált óhajom vala időzhetni Magyarországi fővárosában;

s ezen óhajás valóságának annál inkább örvelek,

mert meg vagyok győződve, hogy Felséges Férjem ezen ősi királyi város hű lakosainak őszinte ragaszkodására bízom számíthat.

Tudassák Önök küldöikkel szíves üdvözlétemet.

A pesti országgyűlés.

A felsőház V-dik ülése

(1866. jan. 30-án d. e. 11 órakor.)

A mai ülés tárgyát az ő Felségeik üdvözlő tére kinevezendő küldöttség képezte. Elnök Sennyei Pál ő nmltósága tudniillik a mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után, tudatá a m. főrendekkel, hogy a képviselőháztól vett közlés szerint, a képviselők részéről egy 31 tagból álló küldöttség nevezetett ki, mely ő Felségét a császárt s királyt és Felséges Asszonyunkat tegnap az ország fővárosába lett üdvöndöztes megérkezett alkalmából üdvözlőni fogja. A képviselőház egyidejűleg azon reményét és óhaját is fejezte ki, hogy a m. főrendek is csatlakozzanak ezen küldöttséghez, s hogy a bibornok-hegprimás ő eminentiája a szónoklat előadását elvállalni méltóztatand.

A nyilvánult köz-hozzájárulás következtében elnök ő nmltga kijelenté, hogy a felsőház is részt óhajt venni a küldöttségben, bódolatát ő Felségeiknél bemutatandó.

Gr. Károlyi György ő nmlt. indítványára elnök s kir. tárnokmester úr ő excellenciája felkérte, hogy valamint a legutóbbi bécsi tisztelgésnél, úgy ez alkalommal is a küldöttség vezérletét elvállalni kegyeskedjék.

Küldöttségi tagokul elnök ő excellenciája ajánlatára kinevezettek:

Bartakovics Béla és Lonovics József érsek urak, Rander János veszprémi püspök, Dobra Sándor lugosi g. e. püspök, gr. Majláth Antal főajtónállómester, gr. Cziráki János főkamrás, gr. Károlyi György koronaőr, Stojkovics Arzén budai g. n. e. püspök, b. Révai Simon Turóc megye örökös főispánja, Szűgyényi-Marich László Fehér megye főispánja, b. Rudics József Bács megye főispánja, gróf Zichi Henrik Moson megye főispánja, gr. Forgách Antal Nógrád m. főispánja, Stankovics Antal Tolnam. főisp. Lónyai Albert Ugocsa m. főisp., Karácsonyi László Torontál m. főisp., gr. Széchenyi Antal, gr. Bánffy Miklós, gr. Török Bálint, gr. Károlyi István, báró Országy György, gr. Degenfeld Imre, gróf Andrási Manó, gr. Pálffy József, b. Prónai Gábor, gr. Waldstein János, gr. Zichi János, gr. Hunyadi László és gr. Szirmai Ferencz.

A küldöttség elfogadása ő Felsége részéről holnap, azaz csütörtökön délutáni fél kettőre, Felséges Asszonyunk részéről pedig délutáni két órára lévén határozva, elnök ő nmlt. felhívá a küldöttségi tagokat a kitűzött időben megjelenésre, s ezzel az ülés eloszlott.

Az alsóház XXI-dik ülése

január 30-án d. e. 10 órakor.

Elnök Szentiványi Károly tudtul adja, hogy az ő Felségeik üdvözlő tére választott küldöttség febr. 7-én fog délután 1 órakor a királyi várpalotában tisztelgni, hol ő Felsége a császár 1/22-kor, császárnő ő Felsége pedig 2 órakor fogják a küldöttséget fogadni.

Egy beérkezett kérvény Gyene Károly mellől, a vizsgálólul kiküldött Lator Gábor után fog küldetni, több más rendbeli a kérvény-bizottmányhoz utasított.

Következett a 9-es bizottmány előadása.

B. Babarcsi Antalra nézve az osztály vizsgálatot javasol.

Dedinszki igazolás mellett szól, mert nem lát oly tényt okadatolva a választás körül, mely maga után megsemmisítést vonhatna, a mi a vizsgálatnak célja. (Ellenzés.)

Büszörményi László azt hiszi, hogy ha valaki az osztály véleményét megváltoztatni kívánja, mindenképp az okmányok fölolvását kell kérnie. Ő tehát kéri az irományok fölolvását.

Szász Károly az összes irományok fölolvását mulhatlan szükségesnek nem tartja. Ő csupán egy részletes esetre kívánja a fölolvását, t. i. a hol 114 választó szavazati jogával élhetésének megakadályozásáról van szó. Ő egyébként inkább megsemmisítésre szavaz, ha e tény kiderül.

Bónis pártolja az okmányok fölolvását melletti felszólalást.

Az irományok fölolvastatnak.

Gr. Zichi Jenő igazolás mellett szól.

Csanádi S. a választás alapját törvénytelenné látja, azért megsemmisítésre szavaz.

Patai azt mondja, hogy a szabad választásban akadályozva voltak számosan a választásnál, ezért megsemmisítésre szavaz.

Csengeri Imre oly adatokat lát itt, melyek különösen a papság s tisztviselők pártoskodására s a katonaságnak is párt szempontból felhasználására stb, vonatkozólag mindenesetre vizsgálat tárgyát képezhetik, és pedig ő kívánja a vizsgálatot a papság minden pontjára kiterjesztetni.

Nagy Ignác megsemmisítésre szavaz; szavazással a vizsgálat elrendelitetik, Csengeri módosításával egyetemben.

Vizsgálólul Bitó és Jendrassék nevei hangzottak; a többség Bitó mellett állott fel.

Büszörményi tiltakozik a helytartóságnak az egyik okmányban előforduló ezen kifejezése ellen: „felsőbb választási rendszabályok“, mely által a 48 ki V. tve. értetik, s kívánja ez elleni tiltakozását jegyzőkönyvbe vétetni.

Elnök megjegyzi, hogy a „Napló“-ba nyílt felvétel, s ebbe a ház belenyugodott.

Gozsdu Manó beérkezett megbízó levelét a 9-es bizottmány adja át.

Tárgyhiány miatt elnök az ülést eloszlítja, a legközelebbi ülés napja 24 órával megelőzőleg fog a ház tudtára adadni.

Követválasztási mozgalmak.

Tordai, jan. 30.

A bizottmányi ülésre következőzt a jelen voltak értekezlete a pesti közös országgyűlésre küldendő képviselők kijelölésére vonatkozólag, idősb gróf Thoroczkai Miklós ő mltga 48 előtti főispánunk, jelenben megyénk első polgára, illetékes elnöksége alatt.

A tisztelt gróf fölhitva a bizottmány tagjait a magán természetű értekezletben tanácskozmányra. Melynek folytán Dimény József erélyes beszédet tartott követelnek a kolozsvári gyűléseni hazafias magatartásukról. Mire következőzt volt követelnek b. Huszár Károly és Tisza László követi jelentéstételük. Melyeket az értekezlet tetszéssel fogadván, elnök gróf távozásra kérte fel őket, hogy az értekezlet a pesti országgyűlésre küldendő képviselők kijelölése fölött elfoglaltanul tanácskozhassék. Mire volt követelnek eltávoztak.

Kolozsi János, singfalvi plébános, szemlélt tart egy a hazánk, mint az európai népek állami s társas életökön ragódó rosak fölött, melyek nem orvosoltatván, okai el nem hártatván, oly szellemi és anyagi nyomorba döntötte Európa összes népeit, s ezek között hazánkat, melyből kivergődhetés csak a népjogok elismerése, a törvény tisztelete s a valódi szabadság útján lehetséges. Éles pillantással körvonalozta minden irányban a sötét képet. S valóban hű kifejezést adta Európa s hazánk esztelen állapotainak. De a nemes emberbarát, fölvilágosodott polgár és hazafi mély meggyőződéséből fakadt, s végig a meggyőződés hangján tartott szép és igaz beszéde inkább elcsüggesztett, mint fölémelt; inkább a rosak, mint ezek győgyezreinek fölkeresésére igyekezett hatni. Nekünk, kik magunk is nem az optimisták vérmérsékletével bírnak, azonnal eszünkbe juttatta a lángkeblű, a szabadság tiszta szeretetétől ihletett, s az irodalom terén végig a mellett küzdött Herder halálós ágyánai elcsüggedését az emberiség sorsán. S éppen most, tekintettel hazai viszonyainkra, kevésbé találtuk okasztelnak, mikor a fölvilágosult fejedelem a trón magaslátáról mondván ki a jogfolytonosság elvét, azon örök igazságot szeptember 20 ki manifestumában, és december 14-diki trónbeszédében nyilván kifejezte, hogy a népek hivatva saját sorsuk fölött határozni; és a mikor bizalommal fordulván hozzáuk, maga a fejedelem teszi a kibékülés kezdeményezését. Oly lépést, mely a népek életében a mily ritkán fordul elő, épp oly nagy reményekre jogosít, hazánk alkotmányos szabadsága helyreállításának komoly szándékában kételkednünk nem lehetvén. Sajnálunk, hogy a beszéd végén a nemzetiségek kibékülésére vonatkozó passzus, mely minden nemesebb kebel óhajta, mely hazafi törekvéseinknek egyik szempontja, éppen a nemzetiségi elkülönítő érdekekben, a képviselő választással egybe nem férő particularizmus szellemében kísértetett meg fölhasználni.

Szolgabíró Moga László, hogy a kibékülés igéje a megyében testit váljék a magyar és román népelemek között, azt indítványozta: miszerint egyezzzék meg az értekezlet abban, hogy az egyik képviselő magyar, a másik román legyen. Az értekezlet úgy látszott, nem kívánt a közönségesen ismert elvek vitatásába bocsátkozni. Mert hiszen compromissum is jogosan csak oly dologban történhetik, mely a köztörvénnyel nem ellenkezik. De ellenkezik egy a törvény eszméjével, mint annak pozitív rendeletével, mely azt mondja: „választható mind az a választó, ha életének 24 dik évét betöltötte, s a törvény azon rendeletének, miszerint törvényhozási nyelv egyedül a magyar, megfelelni képes“, a faj, hitfelekezet és osztályok szerinti választása a képviselőnek, ki, mint e lapokban is már sokszor el volt mondva, nem egyesek, nem testületek, nem a megye stb. stb., hanem országos érdekeket képvisel. Éppen azért a választók nem bírnak utasítási, visszahívhatási s számoltatási joggal képviselőjük irányában, a ki saját lelkiismeretén kívül a közvélemény itélőszéke előtt áll. Tehát az értekezlet magát sem, annyival kevésbé kötelezhette a választókat a köztörvény ellenére nemzetiségek szerinti választásra. De mint felebb megjegyeztük: az értekezlet nem kívánt ezen elvek vitatásába bocsátkozni, valószínűleg azon gondolatból vezettetve, hogy a sok elvesztegetett szó után végre is eljövén a tények ideje, szavakban gazdálkodhatunk, sőt gazdálkodnunk kell. Magam is ezen nézetben lévén egyfelől, másfelől egységesen ronsolt állapota miatt a vitaközlés reám nézve nem csak nehéz, de eredményeiben veszélyes is lévén, a fölismert téveszmét magam részéről is hagytam, hogy elhangozzék. Különben is az értekezlet nem tárgyilagosa, hanem a kijelölendő képviselők személyeikre vonatkozólag személyleges lévén, mintegy a megye felső-kerületében előlegesen tartott értekezlet eredményét gróf Teleki Domokos és Horváth Károly azon nyilatkozatot téve a Moga László ajánlata folytán, hogy azon értekezlet Tisza László és Huszár Károly képviselőkké jelöltségükben állapodott meg. Mely nyilatkozatokra az értekezlet fölhitva Moga Lászlót: nevezze meg az általa kívánt képviselő-jelöltet. A ki erre Moga Demeter és dr. Ráti Jánost nevezte meg. Az értekezlet a követjelöltéltől programot kívánt. Moga László jelöltje azonban nem valának jelen, míg másfelől az értekezlet Tisza Lászlót és b. Huszár Károlyt kéréte körében viszont megjelenni.

Kik megjelenvén, jeles programjaikat elmondották, (mely e lapokban is közöltetett).

A bizottmányi tagok ebédre főispán ő méltóságához hívtak. Mialatt főispán ő mltga poharat köszöntött ő Felségeik hosszas, boldog életük s szerencsés uralkodásukért a jelen voltak lelkes eljenzései között. Poharak emeltek b. Kemény Ferencz és gr. Mikó Imre ő nmltgos életükért, főispán ő mltgaért s így tovább. E közben kellemes hatást ténének reánk az ifju nemzedékből Balogh Ferencz, Horváth Károly és az ifju Miksa felköszöntéseik. Kívánjuk, hogy a fiatal nemzedék ne csak a toasztoknál, hanem a haza komoly ügyeitárgyalásánál, a köztgyeek terére lépve, a politikai munkásság küzdeleén eszének, jellemének, fiatal erőinek mind több életjeleit adja: miszerint a veteránok megriktult phalanxa ifju erők által póttoltva, az elődök által kivitt alkotmányos téren megállhasson, s ha kell azt védve, az elődök dicsőségéhez méltó lehessen.

A kiküldött központi választmány megettette az előlépéseket a választók összeírására, illetőleg a meglevő összeírások kiegészítésére kellő utasításokkal ellátott összeíró küldöttségeket küldvén ki, kik február 12-éig az összeírási munkálatokat elkezdték, s a központi választmányhoz beadván, akkor ennek naponkénti folytonos ülései kezdődnek, s tartanak az összeírások megigazításáig. S így a képviselők megválasztása február hó vége előtt meg nem történhetik a leggyorsabb, legerősebb eljárás mellett is a megye lakosainak nagy száma, s területének nagy kiterjedése miatt. Reméljük azonban, hogy a nagy közjogi kérdések tárgyalásánál, hazánk ügye ez idő szerinti döntő pillanataiban a mi képviselőink is jelen lehetnek, s szavukat a haza üdvére érvényesíthetik.

Sz. L. *)

N. Enyed, téli 30-kán.

Az 1865-dik évi karácsonyára 10-re Pestre összehívott magyar országgyűlésre küldendő erdélyi törvényhatósági követek választása iránti előintézkedések megtétele végett mára kitűzött alsó-féher-megyei gyűlésünk a meghívott középszámu tagok, és hallgatóság jelenlétében délelőtti 10 1/2 órakor megtartott.

A küldöttségileg felkért, és a terembe belépő főispán Pogány György úr ő mltgát a bizottmány zajos éljenekkel fogadta, ki is elnöki székét elfoglalván, a gyűlést következő beszéddel nyitotta meg:

Tekintetes bizottmány!

A kolozsvári országgyűlésnek közelebb mult december 18-ól az 1848-ki 1-ső törvényezik jogérvényessége irányában tett legalázatosabb felterjesztésére ő császári és apostoli királyi Felsége kiadott legkegyelmesebb leirata folytán megengedni méltóztatik, hogy Erdély Magyarország jelen koronázási országgyűlésére az 1848 ki választási rend és mód szerint képviselőit megküldhesse. S éppen ezen magas intézkedés teljesedésbe vételének ész-

*) Vannak, kik azt hiszik, hogy a Tordáról keletkezett tudósítások mind az én tollamból folynak, s megtörtént, hogy a haza távol vidékéről bizonyos közlemény miatt kérdés intézetet hoztam.

Az igen tisztelt szerkesztő úr, mi tán bujdoskálásomból visszatértem, cikkeitnek becses lapját megnyitván, 1859, 60, 61-ben több politiai irányú cikketek küldöttem nevem kezdő betűi, vagy egész nevem kíséretével. De tudósítást, mint hogy politikai gyűlések nem voltak, 1861-ig nem küldöttem. Nőtlen, vagy más jegy alatt pedig a „Közöny“-ben egyszer sem írtam.

A nélkül, hogy a nem általam küldött tordai közlemények hitelet és becsét legátvalólabbról is eszükinteni kívánám — egy s más kérdésöködsnek végetvetendő, ki kell jelentenem: miszerint, ha valamit írok — mint eddig, úgy jövőre is a szokott aláírás alatt fogom azt tenni. S annak, a mit írok, hiteletül mindig jót állok. Egyszer mindenkorra szolgálaton tudósul.

Sz. L.

közlése képezi mostani egybejöveteleink célját. Nyilvánítja ugyan ő Felsége említett kegyes leirátában, hogy a két ország végleges egyesülését a magyar koronához tartozó országok egymás közötti, valamint ezeknek a birodalomhoz állami viszonyainak szabályozásától teszi függővé.

E szerint az országgyűlés kitűnő többségének élénk óhajta teljes mértékben mintha teljesülést nem nyert volna.

Azonban, midőn Felséges urunk képviselőinket Pestre köz édes hazánk országos tanácskozásai-ban részt venni kegyelmesen mégis utasítja, e legmagasabb határozat megnyugtató kezességül szolgál arra: hogy hazánk sorsa feletti intézkedésre — a legitim tér — köz édes hazánk törvényhozó gyűlése. Mit is mint a célhoz vezető lépést, alattvalói pietással, csak üdvözlünk lehet. Ezzel bizonyítván b, miképp óhajjuk ernyedetlenül hazánk érdekeit előmozdítani.

Hinnünk és vallanunk kell tekintetes bizottmány: hogy a két haza végleges egyesülését akadályozó eszmé, melyet még mind nem kevesen feloldhatlanak tartanak, tán nem az többé, mint hogy nem voltak feloldhatatlanok a gordiusi csomók. A különbség csak annyi, hogy ketté metszettek, azt pedig Felséges urunk istápolásával a méltányos igények tekintetbe vétele mellett az államférfiúi tapintat és ügyesség fogják feloldani.

Verjenek csak közöttünk egy loyális, józan kibékülési politika alapeszméi a törvények paizsa alatt gyökeret, visszatér körünkbe ismét a hajdani jobblét, s a különböző nemzetek közötti elégtelenség érzetével a kölcsönös bizalom, s újra fényes, öt megillető hatalomra emelkedik a birodalom, mely a practica sanctionál fogva édes miénk is.

E hitben alkotmányos életünk új korszakának kezdetén szerencsétlenem a tekintetes bizottmány egybegyűlését, felhívom a követválasztási teendők elintézésére, fel arra: hogy valamint az előzménylépések, úgy a képviselők megválasztásának létrehozásában, viszonyaink és a különböző érdekek tekintetbevételével, most is oly méltányosságot tanúsítani méltóztassanak, melynek alapján a netalán cözba veendő nemzeti feltékenység felzaklatásának szándéka meghiusuljon.

Éljen az egyetértés! éljen szeretett megyénk s annak minden nemzete.

S ezzel a gyűlést megnyitottunk nyilvánítom. Ezen általános tetszésű találkozott beszéd után a jegyző a felséges kir. főkörmányszéknek 1866. január 10-ől 895 száma alatt kelt leirátát, s azt követőleg a közönség önkéntes felállása közepette az ő cs. kir. apostoli Felségének a Kolozsvár szabad kir. városába összegyűlt Erdély Nagyfejedelemség országgyűlése tagjainak mult 1865-dik évi karácsonbó 25-ől 1865. 5580 szám alatt adott legkegyelmesebb választát, s illetőleg rendelőnyét, valamint a követek választására nézve a hazai kir. főkörmányszékűl Boldogasszonybó 10-kén 1866. kelt és 895 szám alatti utasítást felolvastván, azokhoz képest a központi választmány megalakítása közfelfaliatással, és a megyében lakó három nemzetiség tekintetbevételével foganatosítottat, s választókörterületi székhelyéül ez alkalommal is Nagy-Enyed és Vingárd jelöltettek ki. A bizottmányi gyűlésen jelen volt központi választmány tagjai a törvényben előirt esküt saját anyai nyelvükön azonnal letették, s a távollevő tagoknak utólagosan leendő meghiteltetése, nem különben a további teendők feletti eljárás is, a központi választmányra bízott.

Mire ifjabb báró Kemény István a maga, és követértára Boér János nevében követségi működéséről, és az elnapolt országgyűlés folyamáról ismeretes ékezőssával szabatos, és velős jelentést tett, hogy pedig a piást, törvényt és alkotmányosság szeretetét lehelő teljesen független szellemű beszéd észre, szívre hatott, azt mondani sem kell, mert rádörögte a lelkesült közönség közben-közben és a végén szerény „éljen“ eit.

A főispán ő méltósága köszönnő zárbeszéde után, melyben hangsúlyozta, hogy a gyűlésbeni tömegesebb meg nem jelenés egyedül az összehívás rövid határidejének, s netalán a balázsfalvi görög egyesült hittek főgymnasiumában most tartandó közvizsgáknak kifolyása, a megyei bizottmányi ülése végét érte, s főispán úr ismételt lelkes eljenzése közben a tanácskozmány elégedett kedélyvel szétoszlék.

A bizottmány tagjai délutáni 2 órakor főispáni ebédre hívtak, hol ősi szokásként áldomást ittak, nemesen, szépen és illdommal, nevezetesen ő cs. kir. apostoli Felségére, ifjelsége nevére, s az egész uralkodó családra, továbbá erdélyi főkörmányszó gr. Crenaville, kórlátnok gróf Haller, gróf Mikó Imre, báró Kemény Ferencz nagyméltóságaira, végre utjontai követjelölt báró Kemény István és Boér János urakra s több notabilitásainkra. És most reményünkkel csitgltunk a népképviselő alapján történendő követválasztásokon, melyeknél — mint hiszszük — a magyar és testvér nemzetek ki fogják jelölni azon férfiakat, kik a hazánk történetében hivatva lesznek, a magunk és társnemzeteink sorsa felett egész jövőnkre irányadólag dönteni. Adja az ég, hogy választásaink oly férfiakra essenek, kik forró buzgalommal a közjó iránt, egyszersmind a önzéstelen hazafiság és kellő képzettség meg szakértelen tekintetében leginkább kitűnnek.

R. I.

A közönség budapesti hangyúlásra választandó képviselők tárgyalában leközlött k. királyi főkörmányszéki rendelet, ide is leérkezvén, a tanács elnök január 22-ére székgyűlést hirdetett.

Az 1805-beli Regulativum punctumok 1. és 12. d. k. p. szerint, kétféle székgyűlés — tágabb és szűkebb — van itt gyakorlatban.

A minden 3-ik évben új választás alá kerülő király- és székíró megválasztására a faluk küldnek az esküdtiség vagy communitás tagjai közül két-két követet; ezekhez járulnak a városi communitásnak annyi tagjai, mennyin a falukból összesen confláltak. Ez tágabb székgyűlés. Ezen arány biztosítékul szolgál, hogy a falvak szavazatai a városiakéit túl ne szárnyalják.

Egyéb közös ügyek eligazítására rendelt szűkebb székgyűlésben, a falvak két-két követjéhez, a város részéről csak 6 esküdt tag járul. Mely arány a városra nézve kedvezőtlen ugyan, de minden székgyűlési határozat, a szék s város tanácsán szűrődven keresztül, a törvénytelenség s méltánytalanság ellenőrzéssel találkozik. Így p. o. ezen szűkebb székgyűlés választotta eddig az országgyűlési követeket is, de védül szolgált a követi instruction kívül az 1791-beli XI. törvényezik, mely a négy bevett vallásra, a capacitásra, religionum diversitásra fektette a követéshez jutást.

Az 1848-ki törvények szelleme a követválasztás körül a szék s város tanácsának minden befolyását s ellenőrködését megszüntetvén: önként következik, hogy a szűkebb székgyűlésben részt vett számosabb falusi földmivelőknek, a város érdekei martalékul eshetnek, s ezáltal ingerültségre s méltó elkeseredésre tag kapu nyitattik.

Hogy ily kedvetlen körülmények elkerültesse, már még a meghukott Nádasdi Reichenstein-féle kormány is, azon meggyékben, hol az oláh elem tulnyomó többségben létezik, úgy intézkedett, hogy a megyei bizottmányok egyenlő számú oláh s nem oláh tagokból álljanak; mire nézve szükséges, hogy a mint már több száz székében gyakorlatba vétetett, úgy nálunk is, a középponti bizottmány megválasztására, a tágabb székgyűlés hívassék össze; annyival is inkább pedig, mert a középponti választmány eszméje új, és a regulativum punctumok előtt ismeretlen intézkedés lévén, az ez iránti rendelkezést a f. kir. főkörmányszék a törvények sérelme nélkül megteheti. Az elnöknek ily szellemi eljárását a tisztelt kir. főkörmányszék bízottól nem hibáztatta volna.

Azonban a tanács elnök a középponti bizottmányt megalakítandó, szűkebb körű székgyűlést hirdetett.

Említve volt főlébb, hogy bármely székgyűlésen a reg. punctumok tiszta értelmében, csak communitásbeli tagnak (esküdtnek) van helye. De ezen f. hó 22-én tartott székgyűlésben, a faluk részéről hat olyan személy is betolakodott, kik sehol communitás tagok nem voltak.

A tanács elnök, részint mert 1861 óta az oláh királyi bíróság alatt, e tekintetben némi rendetlenség csuszott vala be, részint nehogy némelyiket helyenkül elmozdítván, s e miatt a gyűlést elnapolni kellett, a különben is sürgős követválasztás késedelmet szenvedjen; részint végre, mert ingyen se számított azon erőszakoskodásokra, melyeknek tanuja lett, a betolakodott nem communitásbeli tagokat a gyűlésben megsezenvedte.

Fájdalom! ezen elnézés keserű gyümölcsökét termett. Az elnök indítványozván, hogy a középponti bizottmányba az öt vallás felekezetéből két-két, összesen tíz egyen választassék; az oláh többség husz tagot kívánt, s keresztlit vitte; és nem vevén semmit tekintetbe, megválasztott tizenhárom oláhot, köztük ötöt köztudomásra nem választót, hetet más nemzetbeli, s köztük csak egy magyar, s ezzel a mai gyűlés eloszlott.

Az elnök sejtén, hogy ily tulpaki eljárás mire vezethet, a másnap (január 23-án) tartott középponti bizottmányi ülésben hivatalos teendőit hozván fel okul, az elnökségről leköszönt.

A gyűlés az utasítás értelmében más előzőt választott, még pedig egy 63-as bureaucratát és követválasztási joggal nem bíró. Ugyan ekkor jegyzőről is történt gondoskodás, megválasztván egy az elnökhöz hasonló kvalitású hivatalnok; ki is kérdést emelvén, micsoda nyelven vitessék a jegyzőkönyv? a többség nem tekintvén törvényre, szokásra, se a közelebbi országgyűlés e tekintetbeni eljárására, a jegyzőkönyvet csak is oláh nyelven szerkesztendőnek decretálta. Ezután az összeíró bizottmányok megalakításához fogtak, s a városban kinevezett hármas személyzetű három bizottmány közül kettőbe, két-két oláh választott, a harmadikba pedig az elnök is betétele magát; összeférhetők találván azt, hogy a maga munkálkodását maga bírálhassa meg, tehát a maga ügyében maga lehessen bíró. Az e végre kinevezett egyik magyar biztos a kinevezetést el nem fogadván, ez alkalommal a középponti bizottmányhoz a törvénytelen székgyűlés s eljárása ellen írásban foglalt óvást nyújtott be, kérvén, hogy az egész terjedelmében a jegyzőkönyvbe iktatassék; de melyet a többség egy, csupán az elnök által aláírt rövid indorsált választással, mint nem alkalmast, az írónak visszaküldötte.

Ugy halljuk az elnök a falukon újra akarja

összeírni a nyolcz forint census fizetőkét, s oda íratott a biztosokat, hogy nem 8 pengő, hanem 8 o. é. forint is lehet a választási alap.

Ily szellemű követválasztási mozgalmak folynak Szászvároson; előre képzelhető, mily épületes lesz annak folyamata s vége. *) K. S.

Kül- és belföldi levelezés.

Monostorszeg, jan. 18.

Tisztelt barátom! A „K. K.” mult évi 140-ik számában megjelent, tagosításról szóló cikkem következtében, mlts. Berenczei Miklós ur a „Korunk” jelen évi 4-dik számában, mint rágalmozót, föl hív a magam azon igazolására, miszerint a „K. Közlöny” említett számában megjelent cikkemben nem ötöt kívántam érdekelni; de miután mint rágalmozót állít az olvasó közönség elébe, fájdalom! nem tehetem, sőt hogy magam igazolása tekintetéből a dolog állását maga valóságában fölfedezzem, tisztelettel kérék a következő nyilatkozatom közlésére:

Mellözve minden lehető vádakat, mit cikkiró ur ellen fölhozhatnék, egyedül a „Korunk” 4-dik számában ellenem fölhozott vádaira kívánok felelni, s azt kérde, hogy a „K. K.”-ban megjelent cikkemnek azon kitételeit, miszerint még most is vannak egyének a művelt osztályból, kik a közös jóllétet szívesen föláldozzák az önértékért, miért jaidult föl Berenczei ur? Hiszen az ön által többször és több fölhozott s kimondott tagosítás elleni ellenszenvi nyilatkozatai közül csak egyet említek, s hiszem is, hogy még nem felelte el, hogy éppen az összes tagosítást hitelesítő bizottmány előtt, u. m. megyei ülönk Mezei Makab, irnok Szathmári Károly, főmérnök Lányi Károly és működő mérnök Balogh György urak előtt nyilvánította azt, miszerint inkább óhajtotta volna, hogy a háza égjen le, minthogy e tagosítás megtörténjen, s szívesen föláldozná 8 ökrét s 6 lovát, csak-hogy továbbra is megakadályozhassa. S miért? az önértékért!

Továbbá cikkemnek azon kitételére, hogy nem restellik, a communismus eszméje miatt, a tagosítással különben is nem rokonszenvező néposztálynál a kedélyeket ingerelni, csak annyit kérde, hogy tán azt sem felelte Berenczei ur, hogy a működő autenticationalis commissio jelenléteben 8 elégedetlen föl szabadulttal egytttesen, éppen cikkiró ur által szerkesztett s szintén vele együtt aláírt óvást adtak be, melyben már egy a mlts. kir.-tábla által megerősített s jóváhagyott tagosítási munkálátot kívántak semmisen nyilvánítani! S nem éppen a Berenczei ur utasítása következtében folyamodott-e a tagosítás megsemmisítése iránt ímént említett nyolcz elégedetlen föl szabadult?

Már most azt kérde, hogy ilyen eljárás mellett előmozdítja-e cikkiró ur a tagosításnak? mint magát lenni állítja?

Végül, hogy Berenczei ur hol olvasta az én tagosítás elleni fölajdulásom, valósággal föl fogni sem tudom, ha néha a csillagokból! hisz én éppen a tagosítás ily módni ellenzői ellen jaidultam föl, s ezért, ugy a tagosítással, mint birtokommal meg is vagyok elégedve.

De fájdalom, hogy innen ered a Berenczei ur irigysége s tagosításunk elleni ellenszenv, holott jól emlékezhethet cikkiró ur, ha szintén ez előtt nyolcz évvel történt is, hogy mikor mi birtokosok a tagok hol és miként kiosztásáról egyezkedtünk, még pedig írásilag, egyikük sem kívánta tagja illetőségét ott, hol most irigylük, még pedig miért? azért! a) mert szomszéd határbeliekkel nem kívántak érintkezésbe jónni.

b) Mert egyiküknek sem kellett egy oly hátrássz, mi legkisebb záporos alkalmával a hegyekről lejövő víz mián elszapolódik.

c) Egyiküknek sem kellett azon haszonvehetlen rőshely, mely legkisebb esőzés alkalmával viz alatt van. S mindezeknek dacára mégis óhajtam s elfogadám a tagosítást minden előítélet s félelem nélkül.

Mi továbbá birtokom jelen értékességét illeti, röviden csak azt mondom, hogy birtokom, habár csekély is, de tagosítás előtti állapotában is aránylag értékesebb volt a más három egyforma nagyságu birtoknál, mert összes birtokom eddig is csak a teren levén, 5 hold földön volt 2-od, 3-ad osztály, mely állításom eléggé bizonyítja azon szomorú körülmény, hogy 82 hold birtok után 107 o. é. forint adót fizetek, míg a más három birtokos 164 hold birtok után tehát éppen (két annyi) csak 136 forintot o. é. fizetnek. Lásd adótábla 8-, 15-, 98 dik lapjait.

Igy tehát, ha birtokom tagosítás után is aránylag értékesebb, ugy a méltányosság, mint cikkiró ur által szerkesztett egyesség eredménye, nem pedig cikkiró ur által vélt és ki is mondott lélekvásár következménye.

Ezen fölvilágosítással cikkiró ur föl hívása következtében saját becsületem iránt tartózzván, nyilvánitom, hogy e tárgyhöz e teren több felelni nem fogok. De minden ezutáni becsületem elleni megtámadás iránt fontartom jogom akár becsület ut

*) Vigyázzanak az illetők, mit cselekszenek, nehogy a hivatalos tulbelfeljárás miatt a választandó képviselők a verificaciónt eljétsenek. Szerk.

jáni elégtételre, akár egy választott bíróság ítélete elfogadására.

(Ezen cikk fölvetelére a „Korunk” tisztelt szerkesztősege is tisztelettel fölkeretik.)

Brenesán Albert.

Hazai intézetek

Nemzeti színház. Intézetünkkel most foly az egyezkedés a következő három éves szinbázi saison kibérlésére. Hármán jelentkeztek, de valószínűleg Follinusz ur, vagy a debreczeni szinbáz mostani bérlije nyerendik el a szinbázat. A mint halljuk, Follinusz ur szeretének csak dráma társaságot tartani jövőre, így remélhetvén jó drámát előállítani. A nemzeti szinbáz valódi célja nem is más, mint a dráma, miután azonban a közönség már egyszersmind az operákat is elejétől óta megszokta, nem igen lehet a választmánynak ily szerződést kötnie.

A debreczeni társaságtól most itt Tanner István berritonista vendégzerepel. Iskolázott hangja van, habár nem eléggé érczes. Készer lepett föl ekkor, „Rigoletto”-ban és a „Troubadour”-ban Kuna gróf szerepében. A közönségnek tetszett, játéka elég van, s hangján uralkodik. Tegnapelőtt a „Troubadour”-ban kiválólag kitűnt Dalfi ur. Hangja, melyet elveszendőnek véltünk, visszatért. És fölöttébb hangjai csengők és kellőleg érczesek valának. A „Troubadour”-t, főképp az első felvonás után, egész végig hatással adta, jól játszott s bájosan énekelt. Kocsis Irma (Leonora), Konti Fanni (Asucena) szintén jól énekeltek; az előbbi kiválólag többszörös tepsben s kihívásban részesült; a legutolsó duett és tercet meghatott. Dalfi urat a közönség többszörös tepsz-nyilvánítással s kihívással fogadta, s valóban ma meg is érdemelte. Az egész előadás élvezhető volt, s vajha több ennyire sikerült előadásban részesülnénk.

A dráma társaság is Drágus szerződésére által emelkedett. Hanem, midőn mi azt kérdők, hol egy Romeo, hol egy Julia? mondhatjuk, hogy igen gyenge feleletet kaptunk rá; Drágus ur jeles Hamlet, jó Brankovics, ily szerepekben kívánjuk látni őt, mint Hamletet kiválólag megdicsérhetjük, e szerepet szépen fogja fel.

A leendő szinbázi vállalkozónak társulata összealakításában czélszerű lesz tekintettel viseltetni azon iteni s általunk már kiemelt jó erők iránt, melyek egy kiegyesített társulatnak igen hasznos tényezői lehetnek. Az opera mostani személyzete, egy jó berritonistával kiegészítve, kielégítő; a drámanál kiválólag jól kiképzett szerelmes férfi és nő, s egy naiv női szereplő hiányzik, ily kiegészítéssel sok jó előadást láthatnánk.

Különfélék.

A választ-felirati bizottmány elnökét gróf Andrássi Gyula, tollvivőjeül Csengeri Antal választattak meg.

Schmidt Konrád szász ispán a nemzeti universitást megint összehívta, hogy folytassa a kolozsvári országgyűlésbe való küldés kérdésébe beavatkozó tanácskozásait. A megjelenési idő febr. 5-ke. A szebeni középponti bizottmányt a székgyűlés megválasztá, hogy Pestre követet választasson, de egyszersmind egy óvást is tett; ez a dec. 25-i leirathól indul ki, s kifejezi a helyesi a szász képviselők többségének a kolozsvári gyűlésen benyújtott külön véleményét, egyszersmind fentartani kívánja az Erdélyben oclroy utján hozott törvényeket, kinyilatkoztatva, hogy a koronázásra való követküldést nem az unio teljesedésbe vételének, csak is az uralkodó fölseg iránt homagialis hűség kifejezésének tekintheti. — Reméljük, hogy Szekesszék éppen ezen homagialis hűségű fogva meg fog joljni a történelmi jogfolytonosság előtt, melyet az uralkodó fölseg legitim trónja alapjául tekint.

A mint értesültünk, a románok separatistikus partja egyes választó-kerületekben teljes erő kifejtéssel fog a követválasztáshoz látni; jelöltjeitől azonban előre szóadást vesz, hogy a Pesten megjelenést megtagadandják. Hirszerint ezen terv élén a g. egyesült érsek áll, azonban b. Siaguna még nem egyezett volna bele ezen passiv ellentállásba. E hir a megyei magyar elemet szintén teljes erő feszítésre kényszeríti, s csak oly egyéniségekkel pactal a román ajkunak köztül, kik az ország fel-törhetlen positiv törvényeit s a magyar királyság történelmi jogfolytonosságát elismerik, s ennek körén belül kívánják nemzeti szabadságokat s előhaladásukat kifejtetni.

A mint hirlik, az apostoli királyi pár csak is e hó 14-ig fog Budapesten időzni, és így az erdélyi részekből menő képviselőknek nem jutand a szerencse, ő Felsegeik jelenlétét ünnepehelni.

A magyar királyi ház a magyar királyság fontossága méltatásának feltűnő tanujelét adta az által, hogy nemcsak a király, de ő Felsege a királyné is a magyar nyelvet annyira sajátjukká tették, hogy azon ékesszólással nyilatkozhatnak. Pest el van ragadtatva császárné ő Felsege bájai s nemes módja által, ő Felsege az ünnepeken nemzeti magyar öltözetben pompázik.

Lapunk mai számával veszik olvasóink a párizsi kiállítás érdekében alakult országos bizottmánynak egy felhívását, melyben hazánk földmivelői, és iparosai ezen kiállításban részvételre fel-

szólítottak. Óhajtuk, hogy a bizottmány minél számosabb kiállítók által segítettve elérhesse kitűzött célját, földmivelőinket és iparunkat előnyösen képviselni e kiállításon.

A m. vásárhelyi casino-egylet tisztújító téli közgyűlést, melynek a szabályozott időből, január 2-dik vasárnapjáról közbejött elháríthatlan akadályok miatt el kellett halasztatni; f. é. február 18-án d. e. 11 órákor tartandja meg, miről a névezett egylet t. ez. tagjai ezennel értesítettnek.

Az igazg. vál. f. é. január 21-ki üléséből.

Horváth s. k. jegyző.

Ilyefalváról jan. 28-ikáról írják nekünk: Ilyefalva erdejében közsén, illetőleg barnaszen (Braunkohle) bányát nyitottak, a mint egy 5 öl mélységű tőreget vastag deszkákkal fedtek be; ezen deszkákra egy erdőn lakó román atyafi szemet vetett, s mint mondják el is vitt belőle egy alkalommal néhány szálát s az tőreget fedetlen maradt; más alkalommal ismét arrafelé menvén az atyafi szekerével, jónak látta a még ott maradt két szál deszkát is ellopni, az egyiket fel is tette szekerére, a másik után menve azonban a deszka felemelésével erőlködve megcsuszadott s belobukott a mély tőregbe. A szőnyűt zivatáros, havazó éjszakán ökrei nem győzték várni gazdájokat, s a szekérre tett szál deszkával, mint corpus delictivel, hazafelé indultak, egy fában utközben megakadt a szekér, s a szegény párak a szőnyűt éjszakát így tölték el az erdőben; míg másnap reggel az erdőpásztorok megtalálva az ökröket és szekeret gazda nélkül, a nyomon és a szekeren levő deszka ujjmutatása után a közséntőreghez sietének, hol a szerencsétlen tolvajt halva találák. Borzasztó büntetése a bűnnek! Szegény! koporsódeszkát lopott magának.

A különben igen ügyesen szerkesztett „M a g y a r V i l á g” szerkesztőjét felkérjük, tanítsa meg újdondászat arra, mit minden művelt, és az irodalomban — főleg hirlapirodalomban — csak némileg jártas ember is tud: hogy egy lapnál a nyilttéri cikkek a szerkesztői felelősség körén kívül esnek, és egy lap irányát, szellemét, avagy egy város vagy vidék irodalmi élete szabályozottságát vagy szabályozatlanságát valamely nyilttérben megjelent cikkről megítélni, igen nagy járatlanságra, hogy ne mondjuk rossz akarata mutat.

Továbbá, ha a „M. V.” egy másik (m. v.) újdondásza meg akar emlékezni Kolozsvárról, Kolozsvárt a nemzeti szinbázról, annak közönségéről és az ott működő tagokról, több pietással tehetné azt a nemes intézet, több tisztelettel a közönség irányában, mint azt a fennevezett lap ez évi 23. számában tevő. Tudja meg az újdondász ur, hogy a kol. nemzeti szinbáz a haza, a nemzet áldozatain épült fel, és az által áll fenn ma is, és a két testvér-haza minden városát — Pestet is — megelőző Kolozsvár szinbáza alapításával, ez lévén az első állandó magyar játékszin, itt ringatták bölcseit a magyar szinművészetnek, egykori jeles színészeink köztül nem egy kezdte pályáját e deszkákon; nemkülönben keresve keresethűnk e két testvér-hazában oly szinbázba járó és színészetpártoló közönséget mint a kolozsvári, hol az általános közmívelődés sem áll igen alacsony fokon; — és mégis egy ily intézetről, egy ily közönségről, egy mindenesetre nem rossz színész-kar egyik kitűnőbb tagjáról oly lealázólag nyilatkozni, a mint tevő, és szinbázunkat a pesti szinpad mellett — melyet éneke nevez — egy kamarának címézni, hová egy gyertya is jó; ez mindenesetre nem illendő, s biztosítva lehet újdondász ur, hogy e nyilatkozata minden itteni s reméljük, másutt is körökben is méltó indignatioval találkozott. Avagy azt hiszi az újdondász, hogy Kolozsvár oly hátra áll értelmiség, műizlés tekintetében, hogy meg ne tudná bírálni még a sok ezer forint subventionból gazdagon fizetett pesti kitűnő művészeket is? ... ha ebben a hitben van, ugy csalódik, s ha a kolozsvári „kamarában” levő közönségnek — mert csak valakinek kell hogy ott legyen — elégnék tartja a gyertyavilágítást, ezt nem akarjuk rossz akarata, hanem inkább a fiatal újdondász ur megfontolatlanságának tulajdonítani.

Névmagyarosítás. O. cs. kir. ap. Felsege nek f. évi január 4-én 5522 sz. alatt k. kegyelmes rendelete folytán „Szájfert” család neve „Lovasi”-ra megváltoztatott.

Figyelmeztetésül.

A kolozsvári jótékony nő-egylet által január 28-án rendezett bál alkalmával némely nyerő számok után nem vitetvén el még a nyeremények, a számok tisztelt birtokosai felkérteinek, hogy nyereményeiket folyó hó 16-kaig a bizottmány elnökétől (gróf Bánffy Béláné, piaczsor) elvitetni méltóztatassanak, minthogy azon túl az egylet birtokában maradnak.

A nyerő számok: 35, 49, 89, 65, 4, 14, 145, 149, 148, 118, 236, 293, 223, 227, 257, 282, 242, 298, 252, 325, 359, 382, 351, 352, 419, 424, 421, 510, 565, 640, 685, 684, 665.

Kolozsvárt, febr. 3-án, 1866.

A rendező bizottmány.

Nyilatkozat.

E heces lap hasábjain f. Vályi esperes ur, az apa-nagyfalusi hívek vallás-változtatásáról itt cikkében az áttérés indokait szelbőztetvén, személyemet a vallás iránti közönséges vádjával terheli.

Bár nem tartom illőnek vallásunk kebléi ügyeit nyilvános téren boncolgatni, fölhiya érzem magam annyit kinyilatkoztatni, hogy az apa-nagyalusi reformatusok nagyobb része papokkal méltó elégtelenségük következtében már nyolcz évvel ezelőtt komoly lépéseket tett a vallásváltásra, azonban befolyásomnak sikerült akkor azt, s azóta még egy nehányt megakadályozni, de nem sikerült az okot elhárítani a pap még ma is a régi Nagyaluban.

Így gr. Bethlen Sándor.

Politikai hírek.

Austria. Bécs, jan. 29. A „Nat. Ztg.” bécsi levelezője ezeket írja: a mexikói tudósítások egy általában kedvetlenitők. A felhivatalos lapok versenyeznek ugyan annak állításában, hogy Napoleon császárnak eszéágában nincs mexikói védenőt cserben hagyni, s nem is lehetetlen, hogy oly értelmű nyilatkozatokat tétetett is itt, melyek tökéletesen megnyugtatók lehetnének. Azonban, ha csakugyan történtek ily féle nyilatkozások, okvetetlen elítélésztették a kívánt hatást, mert az bizonyos, hogy ugy az itteni, mint a mexikói udvarnál szóba került Miksa császár elutasításának eshetősége; sőt arról süttognak, hogy Bombelles gróf küldetése legalább részben, összefüggésben van ezen eshetőséggel. Azt pedig senki sem hiszi, hogy a toborzások Mexiko számára meg fogának történni.

Angolország. London, jan. 29. Dublini tudósítások szerint még újabb 1000 font sterling van jutalmul kifizetve a feni Stephens kérekerítésére. A ki rejthetét felfedezi 300 fontot kap. Több katonai bűntárs megszököttségében; több közigazgatási hivatalnok befogatott, mint olyanok, a kik felkelés esetére közreműködtek volna az új kormány alakításában.

A „Morn. Star” szerint a kabinet többsége mérsékelt reform bill mellett nyilatkozott, mint a Russell gróf. A ir lapok kitűnő felkelésről beszélnek. Az irlandi helytartóság a Habeas Corpus Acta felfüggesztését szorgalmazza.

London, január 31. Newyorkból jelentik:

Weitzel tábornok, az Unio parancsnoka a Rio Grande melléke, Escobedonak 200 embert beszátoztatott rendelkezése alá, hogy Bagdadban a rendet fentartsa. Egy francia korvett bombázta Bagdadot. Tolucat (Mexiko főváros közelében) a juaristák elfoglalták.

Franciaország. Páris, jan. 29. A Mexico és Amerikára vonatkozó s a sárga könyvben előforduló okmányok ismétlik a trónbeszédből és az exposéből ismert indokokat, a monarchiai proselytismus eszméjét visszautasítják, és elutasítanak minden felelősséget Miksa tetteire vonatkozólag. A „Times” párisi levelezője írja: Napoleon császár Miksa császárnak azt üzentte Sailliard által, hogy ezentul tartsa fönn magát saját erejéből a trónján. Ezen küldetésnél jellemző az, hogy az utasítás csak előszóbeli. A császár ismételve kimondta Sailliardnak, hogy nincs szükség semmi írásra. Nagy bál volt a porosz követésnél. Hohenzollern hercegnő volt a háziasszony, miután Goltz gróf, köz tudomás szerint, nőtelen. — A császár kimerültnek és komolynak látszott, mindazáltal láthatólag kellemesen lett érintve, midőn 1 órakor a porosz király egy távirata érkezett, melyben a követ utasítva lett, hogy a császárnak a király nevében egy virágcsokort nyújtson át. — Holnap Dentu-nél egy röpirat fogna megjelenni „III. Napoleon és Poroszország” czimvel. Azt állítják, hogy föltűnést fog okozni.

A bécsi és párisi kabinetek közötti „entente cordial”, mint a „Köln. Ztg.” párisi levelezője bizonyossággal irhatja, „távol van még attól, hogy tagadhatatlan ténynek lehetne mondani. Sőt mi több, a porosz részről tett előkészítő lépések Poroszország s a Tuillériák egymáshoz közeledése érdekében mintegy hivatalos megerősítést nyertek az által, hogy a porosz követ tánczvigalmán a császár és császárné személyesen megjelentek. Most első eset az, hogy a császár ilyenmő vigalmon megjelent, ha nem volt az aláczos vagy costum-bálának jelentve. Minden politikai körben, még a szoros osztrák körökben is a császár által jól átgondolt demonstratióknak tekintik ezen lépést; s Drouyn

de Lhuys kénytelen volt a keserű mulatsághoz jó kedvet mutatni, mert nem volt képes császárságot lebeszélni ezen némi részben őt magát meghazudtoló lépésről. Azonban korántsem tulajdonítható a politikai legfelsőbb régiókban történt lépés a porosz követ különös talentumának; sőt hamarabb föl lehetne tenni, hogy Goltz gróf nem okozható az egészben semmiért. A tény tisztán áll, s az osztrák diplomácia négy havi erőfeszítéseinek sikerét meglehetősen kétségesnek kénytelen tekinteni.

Olaszország. Flórencz, jan. 30. A porosz követ a fekete sas-rend átnyújtásakor a királyhoz egybeket a következőket mondotta: „Kormányzat és a barátságos fejedelmek támogatása mellett Olaszország folyvást új és új rokon-szenveket ébreszt maga iránt, s magát mindinkább azonosítja az összes Európa érdekeivel. Azon nemzetközi közeledés, mely a kereskedelmi politikai téren Olaszország és Németország között történt, annak új fényes nyilatkozatán.” A király következőleg válaszolt: „Poroszország királyának barátsága annál becsesebb elöltem, minthogy az a két királyi ház közötti hagyományok rokonszenvek, és törekvések megegyezésén alapszik; az Német és Olaszországnak mindkét nemzetre méltó jövőt ígér.”

A „Herald”-nak a legbiztosabb forrás után írják, hogy jan. 15-én aláíratott egy szerződés, mely szerint 2000 francia katona fog a pápai szolgálatba lépni. Az egyenruházási, felfegyverzési s egyéb felszerelési költségeket a francia kormány vállalta magára, s hallomás szerint Róma lesz főhadiszállás ezen hadtestnek, mely külön nemzetiségtől leendő, és külön zászlóval fog birni.

Németország. Berlin, jan. 29. Virchow által Lanenburga vonatkozólag tett indítványt foglalkozó bizottmányok értésére adotta Bismark, hogy a kormány nem akar tanácskozásiában résztvenni. Az Ausztriának kifizetett kiadott összes nem állami forrásokból merítettett. A bizottmány kormánybiztos nélkül tartja tanácskozásiát.

Orosz és Lengyelország. A „Czas” írja, hogy az ausztriai határszél felé orosz katonaság

van utban. Az okát ezen mozdulatnak még nem tudhatni. Mondják ugyan, hogy ezen intézkedés a küzdelem újjelezőzások alkalmával előfordulható átszökések megállítását végett történt; hanem a „Czas” ilyen költséges eszközt olyan baj megakadályozására nagyon drágának tart. Egyuttal arról is értesít a „Czas”, hogy Lublin és Podlachia kormányzóságokban kezdik elnyomni az egyesült görög papságot, oly formán mint Lithániában történt; a legelső feladatnak látszik az, hogy a papságot az orosz lithurgia elfogadására szorítsák.

Ujabb. A „Glocke” czimű bécsi lap, mely néha felhivatalos közleményeket tartalmaz, közelebbi számában ezt írja: „Ha egy hozzánk intézett nyilatkozatot jól fogtunk föl — pedig azt hisszük, hogy igen — Austria nem sokára azon helyzetben leendő, hogy Franciaországgal egyetértőleg hozzá kezd az olasz kérdés megoldásához.”

Berlin, jan. 31. A „B. u. Ztg.” mint bizonyost hallja, hogy a pápai és francia kormány között egyezség kötöttet pápai szolgálatban lépendő, s Franciaországban toborzott csapat-tömeg iránt, mely egyelőre 1200 főnyi zászlóaljából fog állni. A parancsnokokat a pápa nevezi ki. A zászlóalj már jövő mártiusban szolgálatba fogna lépni.

Madrid, jan. 30. A kormány a senatusban oly nyilatkozatot tett, hogy a budapestben megtakarításokat fog eszközölni; de azért a hadsereget le nem szállítja, sem szervezetét módosítani nem fogja.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Február 5-kén: 5% Nemzeti kölcsön 100 frt. 65.50.—5% Metalliques 100 frt 62.25.—Bank-részvény 750.—Hitelintézeti részvény 200 forint 149.60.—London 10 ft st. 100 frt 23/4 kr 103.30. Ezüst 103.20.—Cs. kir. arany 4.93.—1860. kölcsön 82.30.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

HIVATALOS.

5678. polg. Hirdetmény. (47) (1—3)

1865. sz. Kolozsmegyei id. Törvényszéke közhírré teszi, hogy a f. évi october 3-kán 4443 sz. alatti hirdetéssel Szilvási László felperesnek gr. Toldalagi Mihály a peres ellen 10,500 frt végett folyó ügyében alperes gr. N. Ersei jószágára 1866 február 19 és április 5-ki napjaira kiírt végrehajtásos árverés, közbe jött folyamodás mián nem fog megtartatni.

Ns. Kolozsmegyei törvényszékének Kolozsvárt 1865 december 29 kén tartott üléséből.

4791 — 1865. (48) (1—3)

Hirdetmény.

Vonatkozva ezen id. Törvényszéknek f. évi július 26-kán 3342 sz. a. kelt hirdetményére, közhírré tétetik, hogy Benedek Sándor felperesnek, Kabós Dániel alperes ellen 3150 frt végett folyó ügyében, alperes Kabós Dániel P. Szt. Miklósi jószágára f. évi november 6-ik és decemb. 30-ra kiírt bírói végrehajtási árverés, közben jött felfolyamodás folytán felfüggesztetik.

Nemes Kolozsmegyei Törvényszékének 1865-ik év october 31-én tartott üléséből.

4339 (40) (3—3)

Felhívás

Csengerbagoson 1865 évi november 12-én elhalt néhai Bagosy Amália által 1867 évi február 15-dik napján tett, s az alólt meggyei törvényszékhez legközelebb bemutatott végrendeletnek kibírdetésére, s egyuttal az id. törvényszabályok XIV fejk. 165 §-ban előírt hagyaték eljárási megtétele f. évi mártius hó 26-ik napjának d. e. 9 órája tüzetvén ki, ennél fogva mindazok, kik a néhai Bagosy Amália asszony után maradt örökség által érdekeltetnek, ezennel felhívatoak, hogy a kitűzött határidőben Szathmáron a meggyei törvényszék tárgyaló termében személyesen, vagy törvényes meghatalmazottjaik által anynyival inkább megjelenjenek, s lehető igényeiket a kitett határrnapig bejelenteni el ne mulasszák, mert különben az örökség közzli intézkedések a felmerülő körülményekhez képest befolyásukon kívül is meg fognak tétetni.

Kelt Szathmármegyei tszéke 1866 január 5-én tartott üléséből.

(44) 6/2 (2—3)

Licitations-Kundmachung.

Die hiesige k. k. Genie-Direction bringt zur allgemeinen Kenntniss, dass Montag den 5. März 1866 eine Offert-Verhandlung über Kalk, Bauholz und Holzschnittwaarenlieferung auf die Zeit vom 1. November 1865 bis Ende December 1866 in der diesseitigen Bauverwaltungs-Kanzlei um 9 Uhr Vormittags abgehalten werden wird.

Alle zur obigen Offert-Verhandlung Concurrirende haben sich mit ortsbrigkeit lichen Zeugnissen über ihre Zulässigkeit zu versehen. — Ausnahme von dieser Zeugnisbeibringung findet nur bei jenen statt, welche der k. k. Genie-Direction schon durch frühere Kontraktsabschlüsse bekannt sind.

Der zur liefernde Kalk kann aus welchem immer für Steinbrüchen sein, nur muss die Qualität den gestellten Anforderungen vollkommen entsprechen.

Die den Offerten zuzulegenden Erfüllungs-Cautionen sind:

Für die Kalklieferung	200 fl. ö. W.
Bauholzlieferung	200 „ „
„ „ Holzschnittwaarenlieferung	200 „ „

Diese mit 50 kr. Stempel versehenen Offerte müssen den Kontraktsbedingnissen, welchen sich der Offertent zu unterwerfen hat, genau entsprechen, und ist durchaus keine Abweichung zulässig, auch müssen alle Anothe mit Ziffern und Buchstaben in österr. Währ. genau ausgedrückt sein, und die Erfüllungs-Cautio beiliegen. Endlich ist dar Wohnort und Charakter des Offertenten mit dessen eigenbändiger Unterschrift genau anzugeben. Offerte, welche nicht genau hiernach verfasst sind, so wie in telegrafischer Form einlangende, bleiben unberücksichtigt.

Nach geschlossener Verhandlung wird kein Anboth mehr angenommen. Alle nähern Bedingnisse können zu den gewöhnlichen Amtsstunden in der hiesigen k. k. Bauverwaltungs-Kanzlei eingesehen werden.

Karlsburg, am 18. Jänner 1866.

NEM HIVATALOS.

(51) (1—3)

Tompa Károly h. ügyvéd a f. évi február 14-én beadandó bejelentések el-készítését a végleges kárpótlásra néve díjtalanul vállalja el, oly esetekben, hol az urbérviztes birtokos idő rövidsége miatt kénytelen a kimaradt parcellákra néve fenntartani jogát, hogy azok kárpótlását utólagosan vegye igénybe, s az egyes parcellák körüli birtok változások kitisztázásához a valóítás (verificatio) alkalmával járulhasson. Díjazást vállalkozó csak a bejelentés után bekövetkező munkálatokra

nézve igényel, mely áll a verificatio alapján utatványozandó összegek utáni száza-lékokból, még pedig:

a) 1 frtől 1000 frtig 5%	c) 5000 től 10,000 3%
b) 1000-től 5000-ig 4%	d) 10,000 feljül 2%-ból.

Százalékolási kulesn azonban nem azon összegek szolgálat, mely a vételjogosultat cumulative illeti, hanem az, mely számára költségként likviditativ.

Oly vételjogosulttal szemben, ki vállalkozót a kiutalási tárgyalásokkal is megbizza, jutányosb százalékolási kules állitattik meg. Részleteseb felvilágosítás nyerhető a sétatérutca 3 sz. alatti irodában Kolozsvárt.

(8) Bei (5—6)

JOHANN PETER LONGO

Gewehrfabrikant in Innsbruck

sind gegenwärtig an ganz neuen garantirten und eingeschossenen Jagd & Scheibengewehren auf Lager, wie folgt:

Circa 100 einläufige Schrotstutzen & Flinten à fl. 7 xr 50 bis fl. 18.

„ 200 Doppelflinten mit Eisenläufe . . . à fl. 14, 16, 18 & 20.

„ 100 feine Doppelflinten mit Drathläufe von . . . fl. 21 bis fl. 200.

„ 50 „ Lefauchaux-Doppelflinten von . . . fl. 50 bis fl. 150.

„ 100 Büschstutzen von . . . fl. 50 bis fl. 150.

„ 100 Scheibengewehre von . . . fl. 36 bis fl. 200. — Ferners eine reichhaltige Auswahl von allen Sorten Revolvers, Revolver-Carabiner, Büchsfinten, Zimmergewehre & Pistolen etc.

Gefällige Aufträge können jetzt ohne Waffenpass sogleich expedirt werden.

Spezieller Preis-Courant gratis.

Rendelményeket föltgyívóm Zikeli Henrich által Brassóban is eszközölhetni.

(1) (4—24)

KEIN DORSCH LEBERTHRAN MEHR!

JODIRTER RETTIG-SYRUP

VON GRIMAULT & C. APOTHEKER PARIS

javasolnak, az oly annyira ellentérekedő halmájsír helyett, a Grimault-féle iblanyos retkezőrör, mind ize, mind alakjánál fogva is ekkor a leghatásosabbnak és a czelnak legmegfelelőbbnek bizonyult. Ezen szer sohasem tagadja meg jótékony működését a mellbetegségek, aszkór, vér-vizibetegségek és görvélves bajok gyógyításánál; ez nem támadja meg a gyomrot, sőt inkább étvágyat gerjeszt, kiváltkék a gyermekeknel színtelenség, börcpethűdség, gyakran előforduló nedvromlás és a nyakmirigykibajlás ellen sikeresen használtatik.

E retkezőrör a párisi gyakorlatba már bevétetett, és mai napság már a legelőkelőbb orvosok mint igen hathatós vérisztító szert rendelik.

Az iblanyos retkezőrör alapja: zsázsa- és retkeknedv; mindkettő stílyellenes növény azon elismert tulajdonságokkal, melyek iblanyt és ként termézetű állapotban tartalmazznak, mely nevek a készítmény hathatóságára és a bevétel könnyűségére nézve mind a felnötteknél, mind a gyermekeknel elegendő kezességet nyújtanak. Dr. Bazin és Cazenave a párisi St. Louis kórház orvosai ezen iblanyos retkezőröröt, különösen és pedig számos kedvező siker alapján különféle börcpethűdségek ellen ajánlják.

Raktár: Ausztria minden nevezetes gyógytárában.

(35) (2—6)

Felhívás.

Az orsz. földtelebmentesítési alapigazgatóságnak mult év oct. 14-ről 92 elő-nöki szám alatt kibocsátott hirdetményéből kitetszik, hogy f. év. feb. 14-ig a végleges kárpótlás megnyerése végett új bejelentéseket kell beadni.

Ezen bár sok nehézséggel járó bejelentések megkésztését elvállalom, hasonlólaj ajánlkozom arra, hogy a t. e. birtokosság még nem folyósított mindenemű kárpótlása kiadattatását eszközöljem, és pedig:

- Elvállalom a még kiadatlan végleges vagy dézma kárpótlás bejelentését.
- Elvállalom az oly urbérviztes utáni kárpótlás bejelentését, melyek után eddig még kárpótlási előleget sem adtak.

c.) Elvállalom a már kiutalt, de ki nem vett és így elévült utatványoknak megújítását és legrövidebb idő alatti realisátatását.

Mindezeknél egy százalékért minden előlegezés nélkül az egésznek kereszttől vitélet ígértem.

Oly esetekben, ahol már a bejelen-tésnél, a várando igény menyisége meghatározható, a vételjogosult kívánatára előleg is adatik, minthogy ezen üzletre nézve oly pénzforrásokkal állók összeköt-tetésbe, a honnan előlegezést illő ha-szon mellett nyerni tudok.

Azon esekben, a hol a fent irtak akár-melyikére megbízatást nyeredek, szüksé-ges egy felhatalmazást hitelesítve beküldeni, hogy annak nyomán az illető nevében min-dal szükséges lépéseket megtehessek.

Kolozsvárt, január hó 1866.

MEZEY IZIDOR.

(43) (3—3)

Közygyűlés.

A m. valkói, kelezeli és k. ujalusi birtokosságnak jövő febr. hó 12-én d. u. 3 1/2 órakor közgyűlése lesz Kolozsvárt fő inspektor migos b. Jósika Lajos ur házában és elnöklete alatt. Az illető t. cz. birtokos urak (különösen azok, a kik a mult évi júliusi közgyűlésen sem személyesen, sem meghatalmazottjuk által nem vettek részt) kéretnek a lehető legnagyobb számban megjelenni, hogy kimaradásuk által ne hátráltassák a havasok már folya-matba vett rendezését.

Kolozsvárt, január 31-én, 1866. Gyarmathy Miklós, alinspector.

(42) (3—3)

Szépírási oktatás.

Alólirott tisztelettel jelentem a n. ér. közönségnek, miszerint egy egészen új és könnyű modor szerint, olyanoknak kik rosszul, vagy éppen irni nem tudnak, a legrövidebb idő alatt szépírási oktatásokat adok, még pedig:

1. Angol cursiv. 2. Német current.
3. Batarde. 4. Ronde (kerékded). 5. Gothus.
6. Lapidár (oszlopos) iratokban. Bármelyik-nek megtanulási díja 10 frt. osz. ért. mi előre fizetendő.

LEIDESZDORF F. tanár.

Lakása „Nemzeti szálloda” 18 szám, hol oktatásokat ad. Kivánságra bázaknál is ad oktatást.

(49) (1—3)

Haszonbér.

Bernát Albertné, született b. Radák Mária m. ludasi tagosított jószágja, a tag-ban lévő lak- s gazdasági épületekkel, Lu-das községébeni kocsma — regálával, ugy-e birtokhoz tartozó szentjakabai, czintosi és péterlaki birtok részekkel együtt 1866-ik év Szentgyörgy naptól kezdve egy, vagy több évekre haszonbérbe kiadó. Értekez-hetni iránta Tompa Károly ügyvéddel Kolozsvárt sétatér-utca 3 sz. alatt.

(45) (1—1)

Tekintetes Fácányi Ármin ok-leveles gyógyszerész unyoki Pesten, király-utca 43 szám alatt.

Alólirott szinte kötelességemnek tar-tom, azon Kölber ut egytársomnak való nyilatkozatát erősíteni, miszerint nemcsak nálam, hanem több mint 30 egyennél, kik-nek ön készítményét ajánlám, ahol már az előtt minden fogfájás elleni birhett szer megkísértetett; ön fogpapiája legczél-szerűbbnek és leghathatósabbnak bebizonyult, valamint eszűs fejbántalmaknál ugy-szintén fogfájásnál is; miért lehetőleze érzem magam ezennel Önnek hálá köszö-ne-met nyilvánítani, és fogpapiját a szen-vedő emberiség érdekében mindenkinek legelőkelőbb mértékben ajánlani.

Pest, nov. hó 6-án, 1865.

MOLNÁR JÁNOS,

fűszerkereskedő városház téren. Erdélyországra nézve főraktár: Wolff János, Dr. Hintz György gyógyszer-urak-nál Kolozsvárt, továbbá: az ország minden gyógytárában.